

20.10.2023

IIN VESILIIKELAITOS

Maksukorotusesitys vuodelle 2024

1. Vesihuoltolain määräykset maksuista
2. Iin vesiliikelaitoksen tunnuslukuja 2022
3. Maksukorotusten tausta
4. Maksukorotusten tarpeet
5. Korotukset vuodelle 2024
6. Maksukorotusten vaikutukset
7. Käyttömaksujen vertailu
8. Kuivaniemen alueen maksuperusteiden muutos

1. Vesihuoltolaki (119/2001) 18§ ja 19 §

18 § Maksujen yleiset perusteet

Vesihuollon maksujen tulee olla sellaiset, että pitkällä aikavälillä voidaan kattaa vesihuoltolaitoksen uus- ja korjausinvestoinnit ja kustannukset.

Maksuihin saa sisältyä enintään kohtuullinen tuotto pääomalle.

Maksujen tulee olla kohtuulliset ja tasapuoliset.

Suuruudessa voidaan ottaa huomioon tarve säädellä veden kulutusta, veden erityinen käyttötarkoitus taikka jäteveden poikkeuksellinen laatu tai määrä. Maksujen tulee tarpeen mukaan olla sellaiset, että ne edistävät veden säästäväistä käyttöä ja jäteveden määrän vähentämistä sekä ehkäisevät haitallisten aineiden johtamista viemäriin.

Vesihuoltoa voidaan tukea kunnan, valtion ja Euroopan yhteisön varoista. Tuki on otettava huomioon kustannuksia 1 momentin mukaisesti katettaessa.

19 § Maksut

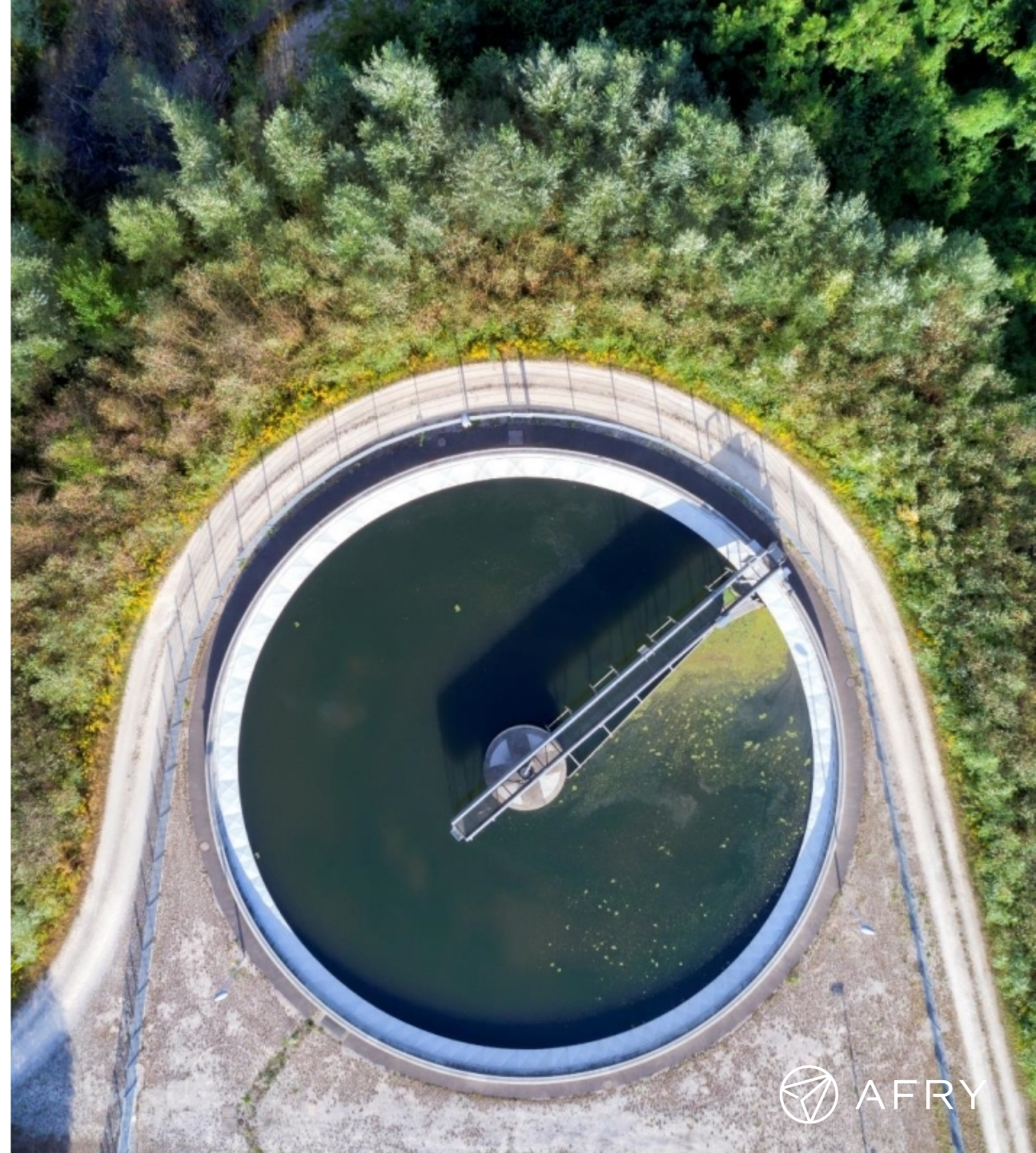
Vesihuoltolaitoksen tulee periä vesihuollosta käyttömaksua. Käyttömaksu peritään kiinteistön käyttämän veden ja poisjohdettavan jäteveden määrän ja laadun perusteella.

Lisäksi laitos voi periä liittymismaksua ja perusmaksua sekä muita maksuja laitoksen toimittamista palveluista. Nämä maksut ovat eri alueilla erisuuruisia, jos tämä on tarpeen kustannusten oikean kohdentamisen tai aiheuttamisperiaatteen toteuttamisen vuoksi taikka muusta vastaavasta syystä. Liittymismaksun suuruudessa voidaan ottaa huomioon myös kiinteistön käyttötarkoitus.

Lähde: finlex.fi

2. Iin vesiliikelaitoksen tunnuslukuja 2022

Liikevaihto [€]	1 899 963
Toimintakulut [€]	1 575 201
Tilikauden tulos [€]	224 108
Asukasluku	9 853
Talousvesiliittymät [kpl]	4 541
Jätevesiliittymät [kpl]	2 160
Vesijohtoverkosto [km]	405
Jätevesiverkosto [km]	136
Laskutettu talousvesi [m ³]	458 598
Tuotettu talousvesi [m ³]	549 421
Laskuttamaton talousvesi	20 %
Laskutettu jätevesi [m ³]	256 252
Käsiteltäväksi johdettu jätevesimäärä [m ³]	351 183
Laskuttamaton jätevesi	37 %
Laatupoikkeamia [kpl]	18
Vesijohtovuotoja [kpl]	19
Pohjavedenottoja	11
Jätevedenpuhdistamot	1

3. Maksukorotusten tausta

- 20.6.2023 valmistui Vesi-Hox Oy:n taloustarkasteluraportti, jossa esitetään tarpeet ja perusteet vesihuoltomaksujen korotuksille sekä muita toimenpidesuosituksia. Jäljempänä esitetyt perustelut maksujen korotukselle ovat peräisin ko. selvityksestä.
- Käyttö-, perus- ja liittymismaksuja on korotettu viimeksi 1.1.2014. Maksutulot ovat reaalisesti laskeneet vesihuoltolaitosten käyttökustannusten kasvaessa inflaation mukaisesti.
- Maksutuloista v. käyttömaksut olivat 63 % ja perusmaksut 37 %
 - VVY:n suositus 50/50 kiinteiden kustannusten kattamiseksi (kiinteät kustannukset tyypillisesti 80 % vesihuoltolaitoksen kustannuksista)

4. Maksukorotusten tarpeet (1/2)

- Vesihuoltoverkostojen saneeraustason nostaminen tulevina vuosina on välttämätöntä. Riittämätön saneeraustaso on riski talousveden laadulle ja toimintavarmuudelle sekä aiheuttaa lisää käyttökustannuksia.
 - Vesijohtoverkoston uusiutumisaika (vuoden aikana uusittu verkostopituus jaettuna verkoston koko pituudella) oli 558 vuotta ja viemäriverkoston uusiutumisaika 167 vuotta vuonna 2022. Nämä ajat ylittävät moninkertaisesti verkostojen laskennallisen käyttöiän.
 - Verkostojen vuoto- ja hulevedet lisäävät tarpeettomasti puhdistettavan veden määrää vedenpuhdistuksessa, veden ja jäteveden pumppauksissa sekä jätevesien puhdistuksessa, mikä lisää merkittävästi käyttökustannuksia ja vaikeuttaa jätevedenpuhdistamolta vaaditun puhdistustuloksen saavuttamista
- Talousarviokirjan mukaan investointien painopistettä siirretään vuosina 2023-2025 selkeästi uudisrakentamisesta saneerauksiin. Kokonaisinvestointitasoksi riittää vuodesta 2023 alkaen talousarvion mukainen noin 940 000 euron vuotuinen määräraha. Investointitaso kasvaa noin 350 000 eurolla vuodessa.
 - Saneerauksiin on varattu noin 2/3 ja uudisrakentamiseen noin 1/3 vuotuisesta määrärahasta.

4. Maksukorotusten tarpeet (2/2)

- Oulun Vedelle maksettavat korvaukset jätevesien johtamisesta tulevat nousemaan arviolta noin 125 000 eurolla eli noin 60 % vuoteen 2022 nähden
- Vuoden 2023 talousarviotekstissä todetaan, että suunniteltuja investointeja ei pystytä rahoittamaan kokonaan toiminnasta saatavalla rahoituksella, vaan rahoitusvaje katetaan olemassa olevilla rahavaroilla. Toiminnan ja investointien rahavirta (TIR) on ennustettu olevan negatiivinen vuosina 2023–2025
 - Kestävän maksutason tulee olla sellainen, että omarahoituksella pystytään kattamaan kaikki toiminnan menot, joihin sisältyy investointien ja käyttökustannusten lisäksi myös kohtuullinen tuotto omistajan eli Iin kunnan vesihuoltolaitokseensa sijoittamalle pääomalle
 - Toiminnan ja investointien rahavirran (TIR) tulee olla pitkällä aikavälillä positiivinen, jotta Iin kunta ei joudu rahoittamaan Iin vesiliikelaitosta vesihuoltolain vastaisesti joko ottamalla lisää velkaa tai karsimalla vastaavan summan muista jäljellä olevista palveluistaan
- Toimintatuottojen lasku (vedenkulutuksen väheneminen ja toimintakulujen kasvu (mm. materiaalin ja sähkön hintojen) aiheuttavat osaltaan maksuihin korotustarvetta.
- **Maksukorotustarpeet tulevat todennäköisesti jatkumaan** seuraavina vuosina, koska esitetyillä korotuksilla ei saada taloutta vielä tasapainoon.

5. Korotukset vuodelle 2024 (1/4)

- Edellä esitettyjen perusteiden johdosta esitetään vesiliikelaitoksen käyttö- ja perusmaksuihin korotuksia vuodelle 2024
- Iin vesiliikelaitoksen esityksen mukaan uudet hinnat astuvat voimaan 1.1.2024 alkaen
- Esityksen mukaan arvolisäverottomia talousveden käyttömaksuja korotetaan 0,42 €/m³ ja jäteveden käyttömaksua 0,18 €/m³
- Käyttömaksun korotus on keskimäärin 16 % (talousvesi 34% ja jätevesi 8 %).

Käyttömaksut (€/m ³)				
	Hinnat 2023		Hinnat 2024	
	ALV 0 %	ALV 24 %	ALV 0 %	ALV 24 %
Talousvesi	1,22	1,51	1,64	2,03
Jätevesi	2,40	2,98	2,58	3,20

5. Korotukset vuodelle 2024 (2/4)

- Perusmaksujen maksuperusteet pysyvät ennallaan (lukuun ottamatta Kuivaniemen aluetta ks. esitys s. 13)
 - Omakoti- ja paritaloilla kerrosalan perusteella porrastettu tasataksa
 - Muilla maksun perusteena on laskennallinen kerrosala m², eli kerrosala kerrottuna kiinteistötyypistä riippuvalla kertoimella
- Esityksen mukaan talous- ja jäteveden perusmaksuja korotetaan 1.1.2024 alkaen kaikille perusmaksuryhmille 15 % (tasapuolisuus)

Talousvesi (€/kk)	Perusmaksut v. 2023			Perusmaksut 1.1.2024 alkaen		
	alv 0 %	alv 24 %		alv 0 %	alv 24 %	
Muut paitsi omakotitalot (€/lask. m ² /kk)	0,01514	0,01877	alin maksu (sis. alv) 7,45	0,0174*	0,0216*	alin maksu (sis. alv) 8,57
Omakotitalot alle 100 m ²	6,01	7,45		6,91	8,57	
Omakotitalot 100-200 m ²	6,99	8,67		8,04	9,97	
Omakotitalot yli 200 m ²	8,09	10,03		9,30	11,54	
Jätevesi (€/kk)	alv 0 %	alv 24 %		alv 0 %	alv 24 %	
	alv 0 %	alv 24 %		alv 0 %	alv 24 %	
Muut paitsi omakotitalot (€/lask. m ² /kk)	0,00916	0,01136	alin maksu (sis. alv) 4,54	0,0105*	0,0131*	alin maksu (sis. alv) 5,22
Omakotitalot alle 100 m ²	3,66	4,54		4,21	5,22	
Omakotitalot 100-200 m ²	4,49	5,57		5,16	6,40	
Omakotitalot yli 200 m ²	5,53	6,86		6,36	7,89	

* Asiakastietojärjestelmä Vesikannassa max 4 desimaalia

5. Korotukset vuodelle 2024 (3/4)

- Käyttö- ja perusmaksujen lisäksi korotetaan 15 %:
 - rakentamisaikainen vesi,
 - kesävesipostien käyttömaksu
 - saostus- ja umpikaivolietteen vastaanottomaksu.
- Myös tonttijohtojen liittämismaksua ja liitteen Tarvike- ja muiden palvelujen hintoja nostetaan siten että, hinta 1.1.2014 alkaen on omakustannushinta + 2 %.
- Perusteena maksujen nousulle on yleinen kustannustason nousu suhteessa ja tasapuolinen kaikille.

5. Korotukset vuodelle 2024 (4/4)

Rakennusaikainen vesi

		Hinnat 2023		Hinnat 2024	
		ALV 0 %	ALV 24 %	ALV 0 %	ALV 24 %
Rakennusaikainen vesi					
Omakotitalotyömaa	50 m ³	58,49	72,53	67,26	83,41
Työmaat enintään 500 m ²	100 m ³	116,96	145,03	134,50	166,78
Työmaat 500-1000 m ²	200 m ³	233,93	290,07	269,02	333,58

Vesipostin käyttömaksu

		Hinnat 2023		Hinnat 2024	
		ALV 0 %	ALV 24 %	ALV 0 %	ALV 24 %
Vesipostit					
Kesävesiposti		20,23	25,09	23,26	28,85
Ympäri vuotinen vesiposti				46,53	57,71

Lietteen vastaanottomaksu (€/m³)

		Hinnat 2023		Hinnat 2024	
		ALV 0 %	ALV 24 %	ALV 0 %	ALV 24 %
Sakokaivolietteet		13,49	16,73	15,5135	19,2395
Umpisäiliölietteet		4,49	5,57	5,1635	6,4055

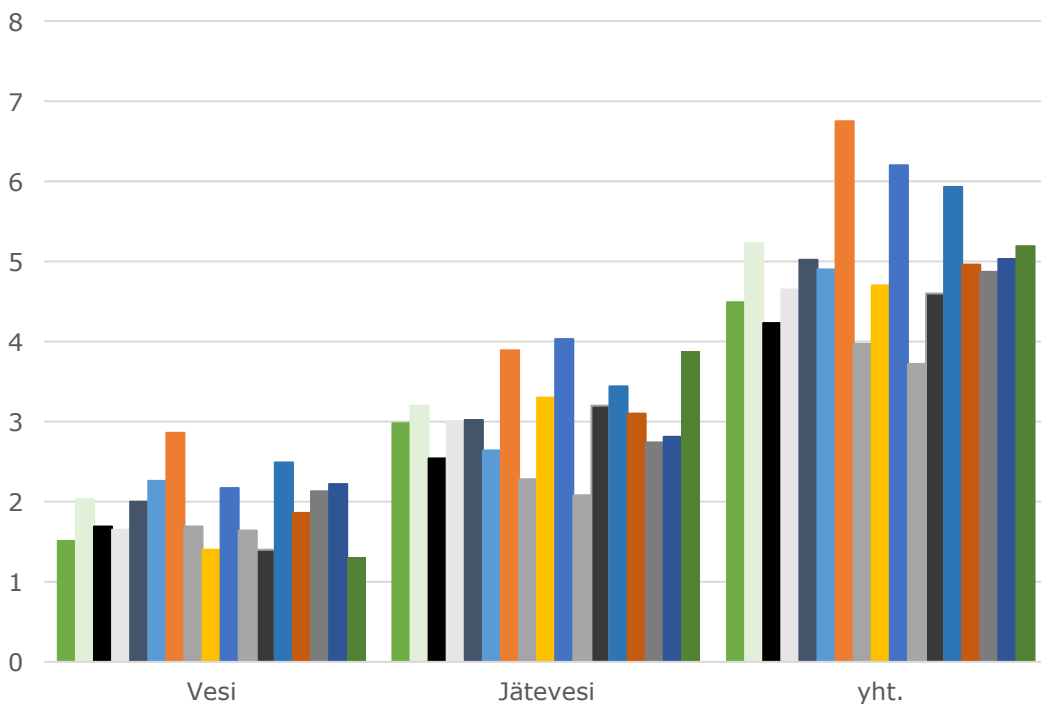
6. Maksukorotusten vaikutus

- Maksukorotusten vaikutus tyypilliselle omakotitalolle vuodessa (kerrosala 120 m², veden kulutus 180 m³/v, sis. alv 24 %)
 - Muutos perusmaksussa n. 26 €/v
 - Muutos käyttömaksussa n. 133 €/v (talousvesi 93,60 €, jätevesi 39,60 €)
 - Muutos yhteensä n. 159 €/v
- Maksukorotuksen muutos vapaa-ajan asunnolle vuodessa (kerrosala 60 m², veden kulutus 20 m³/v, sis. alv 24 %)
 - Muutos perusmaksussa n. 32,4 €/v
 - Muutos käyttömaksussa n. 18,4 €/v
 - Muutos yhteensä n.50,8 €/v

	Perusmaksut (€/v), sis. alv		
Talousvesi	v. 2023	v. 2024	Muutos perusmaksussa
Omakotitalot alle 100 m ²	89,43	102,84	+ 13,41
Omakotitalot 100-200 m ²	104,01	119,61	+ 15,60
Omakotitalot yli 200 m ²	120,38	138,44	+ 18,06
Jätevesi			
Omakotitalot alle 100 m ²	54,46	62,63	+ 8,17
Omakotitalot 100-200 m ²	66,81	76,83	+ 10,02
Omakotitalot yli 200 m ²	82,29	94,63	+ 12,34

7. Käyttömaksujen vertailu

Käyttömaksut (€/m³), sis. alv 24 %

Muiden kuntien hinnat on vuoden 2023 hintoja (tarkistettu 08/2023). Korotuspaineita vesihuoltomaksuihin on laajalti Suomessa.

[€/m³] ALV 24 %
Vesi Jätevesi Yht.

Hinnat 2023 1,51 2,98 4,49
Hinnat 2024 2,03 3,20 5,23

Hailuoto 1,69 2,54 4,23
Ikaalinen 1,65 3,00 4,65
Jämsä 2,00 3,02 5,02
Kemi 2,26 2,64 4,90
Lempäälä 2,86 3,89 6,75
Liminka 1,69 2,28 3,97
Muhos 1,40 3,30 4,70
Orivesi 2,17 4,03 6,20
Oulu 1,64 2,08 3,72
Pudasjärvi 1,40 3,20 4,60
Sastamala 2,49 3,44 5,93
Simo 1,86 3,10 4,96
Tornio 2,13 2,74 4,87
Valkeakoski 2,22 2,81 5,03
Ylivieska 1,31 3,88 5,19

Koko maan keskiarvo v. 2022:

Vesi 1,88 €/m³ (sis. alv)

Jätevesi 3,08 €/m³ (sis. alv)

Kallein v. 2023 Ylöjärven Vesi:

Vesi 2,50 €/m³ (sis. alv)

Jätevesi 4,04 €/m³ (sis. alv)

8. Kuivaniemen alueen maksuperusteiden muutos

- Kuivaniemen alueella on liittyjiä, joilla talousveden perusmaksujen maksuperusteet eriävät muusta Iin vesiliikelaitoksen asiakkaista sekä jäteveden perusmaksu puuttuu kokonaan.
- Perusteita eriävälle maksuperusteille ei ole, vaan ovat Kuivaniemen Vesi Oy:n aikaisten maksuperusteiden mukaisia (liittynyt Iin vesiliikelaitokseen v. 2017)
- Maksukorotusten yhteydessä tiedotetaan Kuivaniemen alueen maksuperusteiden yhtenäistämisestä muiden Iin vesiliikelaitoksen asiakkaiden kanssa.
- Muutos koskee niitä asiakkaita, joilla nykyiset maksuperusteet eriävät Iin vesiliikelaitoksen hinnastossa esitetyistä perusmaksun maksuperusteista.
- Maksuperusteiden muutoksesta tulee ilmoittaa vähintään kolmea kuukautta ennen muutosta → Maksuperusteiden muutos tulee voimaan 1.4.2024
 - Kuivaniemen alueen perusmaksut nousevat 1.1.2024 alkaen.

A serene sunset scene over a body of water. The sun is low on the horizon, creating a bright, golden glow that reflects on the water's surface. In the foreground, a series of concentric ripples emanate from a point on the left, suggesting a stone or object has just been thrown into the water. The overall atmosphere is calm and contemplative.

Making Future